

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, szombat 1910. március 26.

69. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy órára 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Számlakövetelések leszámitolása.

Még körülbelül kilenc hónap választ el az új keresetadó és a jövedelmi adó életbeléptetésétől. Hogy ezek az új törvények az adóalá látszólagos mérséklése és az adó kontingentálása dacára az iparra és kereskedelemre nézve 25—100% adóemelés jelentenek, az a szakértő előtt nem lehet kétséges és súlyosbitja ezt az adóemelés az, hogy az adókiadás kárváriáját ezentúl évenként leszünk kénytelenek megjárni. Ha ezzel szemben látjuk, hogy a legfundáltabb hozadék, a földbirtok hozadéka tekintetében az amugy is csak névleg magas adókulcs leszálítatják és hogy továbbra is adómentes marad a földbirtokot maga kezelő tulajdonosnak saját gazdasági tevékenységéből eredő keresete, lehetetlen keserűség nélkül gondolni arra a „támogatásra“, melyben a kereskedelem és ipar minálunk részesül.

Ezen természetesen most már segíteni nem lehet, legalább nem ezidőszerint; azonban ez mindenesetre egy okkal több arra, hogy az ipar és a kereskedelem annál nagyobb eréllyel követelje azoknak a rendelkezéseknek módosítását, illetve hatályon kívül való helyezését, amely rendelkezések anélkül, hogy az államnak számot tevő jövelmet szolgáltatnának, nagy mértékben gátolják a forgalom fejlődését és lebonyolítását.

Igy felesleges bizonyára kifejtennem, hogy a számlakövetelések leszámítása mily fontos tényezőt képviselne egyfelől a kereskedő és iparos mobilizálása, másfelől pedig a számlakövetelések fizetésének szigorítása szempontjából, fontos tényező kivált minálunk, hol ép a jó adós nem akar számlatartozása fejében váltóelfogadványt adni és ahol az adós sértésnek veszi, ha egy mulva emlékeztetik arra, hogy utóvégre a számlakövetelés is kifizetendő volna.

Ez a leszámítási üzletág hatalmasan fejlődhetnék — mint ahogy Németországban már is fejlődik — oly módon, hogy a hitelező kereskedő vagy iparos az adóóra szóló és a számlakövetelés összegének és lejáratának megfelelő intézvényét, az őt, illetve üzletét alaposan ismerő hitelszövetkezetről vagy intézetről leszámítoltatná az alapul szolgáló számlakövetelés egyidejű engedményezése mellett, e kisebb intézet pedig az említett intézményt a számlakövetelés továbbengedményezése mellett visszleszámitolhatná. Önként értendő, hogy a felek betartanák azt a megállapodást, mely szerint ilyen intézvények fizetés végett csak a lejáratkor mutathatók be.

E fejlődésnek nagy akadályát képezi azonban az ez idő szerint még érvényben levő özvíz előtti illetékszabályoknak a rendelkezése, mely szerint minden, tehát akár futólagos, rövid életű követelésnek átruházása, valamint

tovább való átruházása a II. fokú bélyegilleték alá esik. Ez az illeték ugyanis a követelésnek 4 havi lejáratát alapul véve, évi egy százalék-nak felel meg, vagyis a leszámítolást (feltéve, hogy csak egyszeri visszleszámitolás vétetik számba) a váltóbélyegen felül évi 2 százalékkal terhelné, illetve ugyanannyival drágítaná.

Még nagyobb mértékben nehezedik azonban ez az illeték azokra a hitelekre, amelyek az érkezés után készpénzben fizetendő vagyonárakra vonatkozó számlakövetelések átruházása formájában vétetnek igénybe; itten csak 10—20 napos hitelekről van szó és így az illeték (bár itten a visszszámolás a dolog természeté szerint elesik) 7—8% évi kamatnak felel meg.

Ilyen terhet azonban ez a hitel el nem bír és így csak azoktól vétetik igénybe, akiket kétszeresen kellene védeni, mert a gazdasági-lag leggyengébb egzisztenciák.

Ha azonban kimondatnék, hogy a kereskedők és iparosok számlakövetelése hat hónappal nem hosszabb lejáratúak, lejárat előtt bélyegmentesen engedményezhetők nyilvános számadás alá eső intézetekre, ez az üzletág — különösen nálunk, hol az üzleti követelések aránytalan nagy része nem szerezhet váltóalapot és ahol a vállalkozók aránytalanul csekély forgó tőkével dolgoznak — nagy lendületet venne, anélkül, hogy ez a kincstárilleték jövedelmének pozitív csökkenésével járna, mert csak oly jövedelemtől esnék el, melyben jelenleg nem részesül, amennyiben a vonatkozó ügyletek ezidőszerint csak sporadice vagy az illeték megkerülésével létesülnek; ezt a bélyegmentességet tehát a pénzügyi kormány is nyugodan engedélyezhetné, illetve kieszközölhetné.

A számlakövetelések leszámításáról megemlékezve, még rá kell mutatnom egy üzletágra, melynek fejlődése megfelelő kormányintézkedéssel nagy mértékben volna emelhető; ez az uton levő árunak lombardirozása. A vasuton levő áruk zálogbátétele ép oly könnyen és ép oly biztosan volna eszközölhető, mint a hajórakományok zálogbavétele a connossement révén, ha a vasutak a connossementnek megfelelő és a K. T. 415. és a következő §-aiban körülírt rakjegyeket kiállítanak. Igen ám, de a vasutak ilyenek kiállítását megtagadják, mert az üzletszabályzat őket erre nem kötelezi, hogy miért, erre elfogadható indokot nem tudunk. Rakjegy hiányában tehát a záloghitelt igénybe vevő és a hitelt nyújtó, a megfelelő biztosíték megszerzése végett az ügyletek egész sorához kénytelen folyamodni, mely eljárás egyfelől nehezíti az üzlet lebonyolítását, másfelől pedig, mint mindenütt ott, ahol az alak nem fedi teljesen az ügyletbélyegét, inkonvenienziákra vezet.

A kereskedelmi törvény 415. és a követ-

kező §-aiban szabályozott rakjegy intézménye tehát csak a papíron van, a forgalomban nem szerepel, ami bizonyára nem felel meg a törvényhozás intenciójának; a kereskedelmi minisztérium tehát a törvény végrehajtása tárgyában öt terhelő kötelezettségnek nem felel meg csak, ha a vasutakat a rakjegy kiadására köteleznék, illetve az üzletszabályzatot ily módon kiegészítenék, ami megint nem jelentene áldozatot a kincstár számára.

A „támogatott“ ipar és a még nem is „támogatott“ kereskedelem követelje tehát a számlakövetelések leszámításának bélyegmentességét és a vasutak rakjegykiállításai kötelezettségét; e követelés talán nem fog túlszerénytelenné tekintetni és — nem sérti az agrár érdeket sem.

UJDONSÁGOK.

— A városi tisztviselők fizetésrendezése. Lapunk tegnapi számában a városi tisztviselők értekezletével kapcsolatban azt írtuk, hogy Pieri Konstantin, a fizetésrendezés előkészítésére kiküldött bizottság tagja, a tisztviselők küldöttségének felkérésére lépett ki a bizottságból. A félreértésen alapult híradásunk helyreigazítására most közöljük, hogy Pierinek a bizottságból történt kilépése nem a tisztviselők kérelmére, hanem már régebbi elhatározása alapján történt. A bizottság egyik utóbbi ülésén ugyanis, amikor Baccich Icilio dr., a fizetésrendezési bizottság előadója benyújtotta Pieri javaslatával majdnem egyenlő előterjesztését, Pieri Konstantin külvéleményt akart bejelenteni. Ez esetben a bizottság elnöke, aki az előadóval szolidáris volt, az előadóval együtt megbízatásáról lemondott volna. A városi tisztviselők fizetésrendezési ügye pedig ezáltal bizonytalan időre, az új representanza megalkalulása utáni időre halasztódott volna és ezért Pieri külvéleményének bejelentése helyett bizottsági tagságáról lemondott és a bizottságból kilépett. A kilépés által Pieri bizottságtagként az új jogot, hogy a representanza ülésén javaslata érdekében sikra szállhasson. A városi tisztviselők pedig, miután értekezletükön Pieri javaslatát fogadták el, de bizonyos okokra való tekintettel Baccich Icilio dr. ígéretét is megszerezték, hogy javaslatát módosítani fogja, arra kérték Pieri Konstantint, hogy reájuk nézve kedvező javaslatát a representanza ülésén érvényesítse. A küldöttség kérelme azonban tárgyaltalan volt, mert Pieri Konstantin akkor már kilépett a fizetésrendezés előkészítésére kiküldött bizottságból az előbb említett okok miatt.

— A veicencei kiállítás. Venezia városa a jövő év helyett, mert akkor Rómában lesz nagy nemzetközi művészeti kiállítás, tudvalevőleg ezidén rendezti művészeti kiállítását a Giardino Publicoban, melyen az összes művész-

nemzetek résztvesznek. A magyar művészek részvétele az ex-lex miatt mindig kétséges. Gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter azonban kieszközölte a kormánytámogatást, arra a célra, hogy a magyar művészet a veneziai kiállításon hivatalosan képviselve legyen. Erről értesítette a Magyar Képzőművészek Egyesületét és az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatot és felkérte a kiállítással járó teendők elvégzésére. A rendező-bizottságot már meg is alakították. S most már csak az van hátra, hogy ez a bizottság jól végezze a munkáját, jobban, mint ahogyan a múlt évi velencei kiállítást előkészítették. Mert ha újra olyan fakó, szintelen kollektív fogja a magyar festőművészetet képviselni, ugyancsak kevés eredménye lesz a felbuzdulásnak, a fáradságnak és az ex-lexben nagynehezen előteremtett pénznek.

— **A hangverseny egyesület estéje.** A fiumei hangverseny egyesület meghívására Serato Arrigio hegedűművész pénteken, április elsején este fél kilenc órakor a Deák-szállóban hangversenyt rendez a következő műsorról:

1. Mozart — Concert, mi bem magg.
2. J. S. Bach — hegedűn „Adagio és Fuga” I. szonatóból.
3. Bruch — Adagio a második koncertből.
4. Schumann — „Abendlied.”
Vieuxtemps — „Polonaise.”

— **Hirtelen halál.** Neubauer Henrik violincsai illetőségű nyugalmazott fővámellenőr március huszonharmadikán Slavko nevű községi orvos fiával Fiuméba érkezett s a Hotel Lloydban bérelt szobát. A nyugalmazott fővámellenőr ugyanis tüdőbajos fiát akarta Raguzába kíséni, hogy az enyhe déli vidéken fia súlyos bajára enyhülést találjon. A beteget azonban a hosszú utazás annyira kimerítette, hogy mihelyt a szállodába ért, azonnal ágyba kellett fektünie. A gondos ápolás sem segített a szerencsétlen betegen, aki már előrehaladt tüdőbajban szenvedett, úgy hogy Neubauer Slavko ma kevéssel tíz óra előtt hosszas szenvedés után atyja karjában meghalt. A fájdalomtól lesújtott apa fia halála után a rendőrségre sietett, ahol a halálesetet bejelentette. A rendőrség részéről a szolgálatot teljesítő rendőrtiszt és a rendőrségi orvos jelentek meg a halottas szobában. Az orvos rövid vizsgálat után megállapította, hogy a halál természetes módon következett be s így minden további eljárás felesleges. A rendőrségi kiküldöttek ezután intézkedtek, hogy a hullát a temető halottasházába szállítsák.

— **Megsebesített fatolvaj.** Marisich Péter bescoi illetőségű napszámos tegnap a községi erdőbe ment, hogy fát vágjon. Mikor már nagyobb mennyiségű fát szedett össze, a fatolvajt meglátta az erdőőr, aki felszólította, hogy álljon meg. Marisich azonban, tudva, hogy engedély nélküli favágása komoly következményekkel fog járni, futásnak eredt. Az erdőőr a menekülő után vetette magát s mikor látta, hogy a tolvajt nem érheti el, realított. A lövés Marisichot balcombján sebesítette meg. Sérülése azonban könnyebb természetű, mint-hogy a fegyver nem volt golyóra töltve, hanem csak puskapor és erős fojtás volt benne. A fojtás azonban így is elég komoly sebet ütött a fatolvajon. Marisichot az erdőőr a fiumei kórházba szállította, ahol ápolás alá vették. Felgyógyulása után pedig a falopásért vonják felelősségre.

— **Barakk tűz.** Rastocine külvárosban tegnap este kigyulladt Rusich magánzónak egy nyitott fabarakkja. A tüzet telefonon közölték a fiumei tűzoltósággal, amelynek sikerült a veszedelemes elemet megfékezni. A kár jelentéktelen.

— **Megszökött a kórházból.** Duh István zágrábi illetőségű rab a napokban panaszkodott a fogházorvosnak, hogy rosszul érzi magát. Minthogy az orvos a betegséget megállapította, Duhot egy fogházba a kórházba kísérte, ahol orvosi kezelés alá helyezték. Tegnap éjjel azonban a furfangos rab felhasználva az ápolónő rövid távollétét, a kórterem nyitott ablakán át az udvarra ugrott, majd behatolt abba a szobába, ahol a betegek ruháit őrzik s magára vette Bokor Dezső vasuti alkalmazott ruháit. Duh az átöltözés után nyomtalanul eltűnt. A kórház igazgatósága tegnap reggel jelentette a beteg rab szökését a rendőrségnek, amely a szökevényt keresi.

— **Felolvasások a tengerentuli üzletről.** A kereskedelmi muzeum tegnap este folytatta a kiviteli üzlet technikáját tárgyaló felolvasások sorozatát. Az első felolvasó Bálint Imre, a muzeum kiváló aligazgatója volt, aki a kiviteli csomagolásról adott elő. Kifejtette, hogy a kivitelre való csomagolás a kiviteli cég főnökének nagy tudását igényli, mert nemcsak arra szolgál, hogy az áru épségben érkezzék meg rendeltetése helyére, hanem arra is, hogy növelje az áru értékét. Ezt számos példával illusztrálta. Fölhozta, hogy a szivarokat üvegek alatt, az illatszereket tetszetős üvegekben, a papírát diszes dobozokban szállítják stb. Kifejtette, hogy a csomagolásnak igazodnia kell a rendeltetési piacok üzleti viszonyaihoz, csomagolási szokványaihoz; előadta, hogy bizonyos áruk göngyöleteit (kannákat, ládákat, vaspántokat, zsákokat, palackokat stb.) a tengerentuli piacokon milyen célokra használják a vevők. Az exportőrnek mindezt annál alaposabban kell tanulmányoznia, mert manapság az okszerű csomagolás a nemzetközi verseny lényeges tényezője. A második felolvasásban Kemény Ödön, az Adria magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság titkára fejtegette tüzetesen a tengeri szállítási részleteit. Röviden érintette dr. Nagy Ferenc törvénytervezetét a hajótulajdonosok felelősségéről. Megmagyarázta a tengeri szállítási üzlet szakkifejezéseit, a rendszeres hajójaratok és a szabad hajózás feltételeit, a hajóparancsnokok kötelezéseit, az elhajózási üzlet minden mozzanatát a hajóra rakás megkezdésétől a kirakás teljes befejezéséig. A nagy számban megjelent közönség mind a két felolvasást nagy figyelemmel hallgatta meg és zajosan megtapsolta.

— **A török látogatás viszonzása.** A magyar közönségnek még élénk emlékezetében van az új törökök múlt év őszen való csoportos látogatása, amelynek során a magyar és török barátság és összetartás olyan lelkes módon jutott kifejezésre. Most az új törökök központi bizottságától a m. kir. kereskedelmi muzeumhoz meleg hangú meghívás érkezett a magyarországi kereskedelmi, ipari s mezőgazdasági és katonai köröket meghívják, hogy az őszi látogatást mielőbb adják vissza. A Szalonikiban és Konstantinápolyban alakult előkészítőbizottságok már javában teszik az előkészületeket a magyar kiránduló csoport fogadására. E tárgyban a kereskedelmi muzeum helyiségében értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy a csoportos kirándulás május első hetében lesz, mintegy 10 napot fog igénybe venni, melyből Konstantinápolyra négy, Szalo-

nikira pedig két nap esik. A bizottság az érdeklődőket körlevélben fogja a részvételre felhívni. Az értekezlet a kirándulás technikai lebonyolításával a Világjárás utazási irodát bízta meg s a részvételi díjakat, amelyeken az utazás és teljes ellátás bent foglaltatik első osztályon 510 koronában, második osztályon pedig 460 koronában állapította meg. A teljes részleteket magában foglaló körlevél már a napokban szétmegy.

— **A susáki varieté új műsora** csupa elsőrendű számokból áll, úgyhogy az előadások bármely fővárosi orfeum nivójával vetekednek. A műsor szigoruan decens, úgy hogy bármely család tartózkodás nélkül felkeresheti e kellemes szórakozó helyet.

— **Alaptőke emelések.** Az Első horvát takarékpénztár (Zágráb) márc. 21-én tartott közgyűlésén elhatározta az alaptőkének 5.400.000 K-ról 6.000.000 K-ra való emelését, 300 drb 2000 K névértékű új részvény kibocsátása útján.

Az Adriatische Bank (Trieszt) elhatározta alaptőkéjének 3 millió K-ról 4 millió K-ra való felemelését.

— **25.000 kivándorló egy héten.** Newyorki tudósítónk jelenti március 11-iki kelettel, hogy a március 14-étől 20-áig való hétre nem kevesebb, mint 25.000 bevándorlót vártak Ellis Islandra mintegy 20 oceángőzösön. A brémai Lloyd három hajóján, a Kronprincessin Cecilien, Darmstadton és a Friedrich der Grossen 4160 bevándorló volt „esedékes”, az Amerikán 1964, az antwerpeni Zeelandon 1150, a Duedi Genován 1489, az Itálián 1100 stb. Szakértők szerint a márciusi kivándorlás Európából kétszer akkora lesz, mint a februári volt, pedig abban a hónapban is 44.629 ember fordult meg Ellis Islandon. Ha csak minden jel nem csal, az idén akkora lesz ismét az ujkori népvándorlás, mint 1905. és 1906. esztendőkből.

— **Elindult vontatóhajó.** A haditengerészet „Pluto” nevű vontatóhajója, amely tegnap reggel érkezett ide, már a déli órákban elindult Fiuméből.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi, részben pedig a mai napon a következő hajók érkeztek: „Lin” osztrák gőzös Alexandriából 90 bál gyapjuval és 400 láda dohányval; „Auriga” osztrák gőzös Metkovicből 400 tonna foszfáttal.

Indult: „Laura” osztrák gőzös Triesztbe üresen; „Zichy” magyar gőzös Lisszabonba 1100 tonna cukorral, 400 tonna babbal, 300 tonna fával, 200 tonna liszttel és 50 tonna vegyes áruval; „Szápár” magyar gőzös Marseillebe 100 tonna fával és 60 tonna babbal.

— **Raktártűz.** A vicolo dell’Bottain levő Ponzeccchi-féle tészta és ásványvizraktárban tegnap este tűz támadt. A járőrelők ugyanis este kilenc óra felé észrevették, hogy a raktár ajtajának nyílásain keresztül sűrű füst tudul ki, amiről a közelben posztoló rendőrt is értesítették. A rendőr telefonon közölte a vezedelmet a tűzoltókkal, akik néhány perc múlva a helyszínre voltak. Mikor a raktár ajtaját felnyitották egy nagy lángnyelv csapott ki a helyiségből s az ott levő tárgyak már legnagyobb részben lángban álltak, különösen az ásványvizes palackokat tartalmazó ládák égtek, mert a bennük levő szalma és forgács alkalmas volt a tűz továbbterjedésére. A tűzoltóknak mintegy egy órai munka után sikerült a tüzet eloltani. A tűz okát eddig nem sikerült megállapítani. Azt hiszik azonban, hogy a tűz valószínűleg eldobott szivar miatt keletkezett. A kár biztosítás útján megtérül.

— **Megállapodás az Adriával.** Mielőtt a koalíciós kormány áldásos működésének tör-

Gümőkór,

köhögés,
szamárköhögés,
influenza

csak az orvosok
csak

SIROLIN
„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmaiban szenvednek.
2. Mindazok, kik ádült gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrotulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatar-rusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche”.

A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csakis eredeti csomagolású Sirolin „Roche“-t kérjen, minden utasítást vagy pótkészítményt kérünk a leghatározottabban visszautasítani.

**F. Hoffmann
La Roche & Co.**

Basel (Svájcz) Grenzach (Baden)

ténetét bezárnók, beismerő vallomást kell tennünk. A koalíciós kormány dolgozott. Ez nem tréfa, hanem komoly valóság, amit a kereskedelemügyi miniszteriumban heverő akták bizonyítanak. A koalíciós kormány azonban csak nagyon későn, közvetlenül távozása előtt látott a munkához s ezért nem is tudta egyetlen kimagaslóbb „alkotását” sem befejezni. S el kell ismernünk: nagyon tragikus lehetett így minden érdem, minden különösebb emóció nélkül a feledés szürke homályába elvonulni. Mi azonban kiástuk egyik készülőben levő alkotását, amit a mai kormány fog tető alá hozni s itt adjuk át a nyilvánosságnak. Emlékeztet az a támadás, amelyet az osztrák kormány intézett ellenünk, amikor a brazilai járatok ellátását szerződés alapján az Austro-Americana hajótársaságra bízta. Ebben a szerződésben horribilis szubvenció ellenében arra kötelezte a kormány a társaságot, hogy Triesztből évenként tizenhét járatot indítson a brazilai kikötőbe. Ez a megállapodás felforgatta egy régebben fennálló egyezményünket, amely szerint az Adria és az osztrák Lloyd felváltva hat-hat járatot vettek részt a brazilai viszonylatban. Annak idején az egész magyar közvélemény felháborodásával találkozott a legújabb osztrák merénylet, amelylyel egy magyar társaság által teremtett járatból akartak bennünket kiszorítani. A volt koalíciós kormány belátta, hogy ezt nem lehet tényleg nézni. Tárgyalásokat kezdett az osztrák kormányval. A tanácskozások során formális megegyezés jött létre a két kormány között. Eszerint az Adria hajótársaságnak módot nyújtanak arra, hogy a brazilai szolgálatból továbbra is kivégye a részét és a jövőben nem hat, hanem tizenhét járatot teljesíthet ebben a viszonylatban. A befejező tanácskozások már az új kormány kereskedelemügyi miniszterének vezetésével folynak. Teljesen megbízható forrásból vett értesülésünk szerint a kormány új megállapodásokat fog teremteni az Adriával a brazilai szolgálatra vonatkozólag s a tizenhét járatot szubvenció ellenében biztosítja. Hogy a szerződés minő feltételeket tartalmaz, arról bővebbet még nem lehetett megtudni.

— **A Deák szálló új kezében.** Fiume régi, jóhírnevű szállója, a Deák-szálló és étterem gazdát cserél. Aprillis elsején átveszi a jelenlegi tulajdonostól Ederer-Burger Gyula a Lloyd-vendéglő eddigi főpincére. Az új tulajdonos, aki elsőrendű szakember e téren, úgy a szállót mint a konyhát bizonyára mintaszerűen és kifogástalan szaktudással fogja vezetni, a mi e régi előkelő háznak általánosan ismert kitűnő konyhájának hírnevét csak gyarapítani fogja.

Távirat ◀▶ Telefon

Ujabb kihallgatások a képviselőházi botrány miatt.

BUDAPEST, márc. 25. A képviselőházi botrány ügyében a rendőrség ma folytatta a nyomozást és a tanúkihallgatást. A rendőrség ma Endrey Gyula volt képviselőt hallgatta ki, akit ujabbban azzal vádolnak, hogy ő is dobált könyveket a miniszterelnök felé. A megvádolt képviselők száma Endreyvel együtt nyolcra emelkedett, azonban még tíz-tizenkét képviselőt gyanúsítanak bűnrészességgel. A tanúk közül a rendőrség ma Sztéryni Józsefet és Péscha Miklós udvari tanácsost, több teremőrt és újságírókat hallgatott ki. A nyomozó hatóság egyúttal lefoglalta a bűnjeleket is, többek között Héderváry miniszterelnöknel egy tintatartó fedelet és egy réztöltőt tetejét.

Néppárti választást védő bizottság.

BUDAPEST, márc. 25. A néppárt elnöke ma vidéki választási elnökeihez levelet intézett, amelyben arról értesíti nevezetteket, hogy Budapesten választást védő bizottságot alakított. Az elnökség egyúttal felhívja a választási elnököket, hogyha a választások tisztasága ellen akár a hatóságok akár a tisztviselők vétenek, azt azonnal jelentsék be a választást védő bizottságnak Budapesten.

Mandátum felajánlás

Zichy Jánosnak.

EGER, márc. 25. Zichy János gróf kultuszminiszter jelölése Egerben nagy lelkesedést keltett. A választók elhatározták, hogy a miniszterhez százszázalékos küldöttséget menesztenek, amely a mandátumot fel fogja neki ajánlani.

Képviselő jelölés.

HÁTSZEG, márc. 25. A hátszegi választókerületben Ajtay Aladár volt alkotmánypárti képviselőt kiáltották ki képviselőjelöltnek munkapárti programmal.

A választói jog ligájának felhívása Tiszához.

BUDAPEST, márc. 25. Az egyenlő általános titkos választójog megalkotására alakult liga ma több ezer példányban felhívást bocsátott ki, Tisza István grófhhoz intézve, amelyben arra kéri Tiszát, hogy hagyja abba a választói jog ellen indított propagandáját és ne állja útját a nemzet óhajának, az általános választói jog megteremtésére nézve. A felhívás végén a liga bizalmat szavaz Héderváry gróf politikájának.

A Julián egyesület támogatása.

BUDAPEST, márc. 25. Félhivatalosan jelentik, hogy több fővárosi lapnak az a híre, mintha a kormány a Horvátországban magyar iskolákat fentartó Julián egyesületet többé nem volna hajlandó anyagi támogatásban részesíteni, valamint az a hozzáfűzött megjegyzés, hogy a kormány titkos paktumot kötött a nemzetiségekkel nem felel meg a valóságnak. A nevezett lapok híret félhivatalosan a leghatározottabban visszautasítják.

Letartóztatott közjegyző.

BUDAPEST, márc. 25. A szegedi törvényszék vádpanácsa újabb súlyos bizonyítékok alapján elrendelte Kern Lajos dr. szegedi közjegyzőnek vizsgálati fogságba való helyezését. A vádpanács döntése folytán a szegedi rendőrség távirati megkeresésére a budapesti államrendőrség a Schwartzler szanatoriumban ma letartóztatta Kern drt és Szegedre kísértette.

Elítélt ügyvéd.

SZÉKESFEHÉRVÁR, márc. 25. A székesfehérvári törvényszék ma ítélkezett Váradi Pál dr. ügyvéd felett, aki Zichy Andorné grófnő terhére nyomtatvány útján becsületsértést követett el. A bíróság a panaszoltat ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Hózivatarok.

BUDAPEST, márc. 25. Az ország több részén tegnapelőtt megkezdődött havazás még mindig tart. Ma Vereckéről, Magyaránizsáról és Csáktornyról is jelentenek havazást.

Öngyilkosságok a kávéházban.

BUDAPEST, márc. 25. Ma hajnalban két öngyilkosság történt a fővárosban. Mindkét öngyilkosságot a kávéházban követték el egy átmulatott éjszaka után. Az egyik öngyilkos Dános Márton magánhivatalnok volt, aki a Hazám kávéházban, a másik pedig Balla Márton vidéki földbirtokos, aki a Louvre kávéházban követte el végzetes tetteit.

Ujabb hajószerecsétlenség.

BERLIN, márc. 25. A „Dixi” norvég gőzös, amely Skócia felé haladt, utközben az Elba-folyó torkolatánál nagy viharban hajótörést szenvedett. A tizenöt főnyi személyzet a vízbe fulladt.

Magyar Királyi Tengerészeti Hatóság
1729 sz./1910.

Hirdetmény.

A fiumei m. kir. állami tengerészeti akadémiával kapcsolatos internátusban, a jövő tanévben előreláthatólag 3 ingyenes és 2 fél-ingyenes hely lesz betöltendő. A felvételeire vonatkozó bővebb értesülés az említett intézetnek igazgatóságánál szerezhető.

Fiume, 1910. évi március hó 22-én.

A tengerészeti hatóság elnöke helyett:

Dr. Fuhrmann
miniszteri tanácsos.

FIGYELEM!

A közeledő

husvétii ünnepekre :-:

PRÁGAI és MAGYAR SONKÁK

legelőnyösebben beszerezhetők

Szathmáry György

hentesnél FIUME Vico Germania 1.

Telef. 9-87.

Telef. 9-87.

Fióküzlet: Közp. vásárcsarnok

17. sz. fülke.

Telef. 11-72.

Egy 30 éves intelligens szolid nő

házvezető vagy felirónői

állást keres. Esetleg tejszarnokot vagy péküzletet elszámolásra átvenne. Cim Via degli Orti 3 földsz. 2.

Corso 14. sz. I. emeleten kiadó egy 2 ablakos

butorozatlan nagy szoba

irodának vagy eladó helyiségnek igen alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad Csillag I. Via Corta 1.

ifj. Latcovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

Legolcsóbb női- és férfi divat-áruház. Mennyasszonyi kelen-gyék. Legfinomabb és legdivatosabb gallérok és kézelők, sétatálcák, nap- és esernyők, bőr- és cérnakeztyük. Női övekben nagy választék. Színes és :-: fehér ingek óriási raktára. :-: Nyakkendők ingyen.

A husvétii ünnepekre 10.000 pár cipő

érkezett különböző árban.

Meghivom a. n. é. közön-
séget raktáram megtekintésére.

Nincs vételkényszer.

Tisztelettel

WALDMANN N.
Corso Marac-ház.

**VARIETÉ
ORIENTALE**

Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből
összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.

Kezdés 9 órákor. Belépő díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett.
Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.
Közvetlen termelőktől beszerelt ma-
gyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság
találkozó helye. Elegáns vendégszobák
tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos:

LIBERMANN IZSO

Telef. 11-49

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási
jutalékkal felvételnek

„A TENGERPART“ kiadóhiva-
talában Vicolo delli Ospedale,
Wurzer-ház.

Szépség és hajápolási terme

Fiume, Via del Governo 2 II. emelet. Telef. 11-89.

A legújabb módszer szerinti arc-
kéz- láb-ápolás (manicur pedicur) vil-
lanyos arcmasszás (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő szőr
eltávolítása, tyukszemvágás stb. Disz-
fésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő
lakásában is elvégeztetnek.

Elsőrendű különlegesség a világhírű
MARŠNER-féle pezsgő limonádé-bonbon
(málna-, citrom-, eper-, cseresznye- és waldmeister-iz)
Kitűnő alkoholmentes népítal
készítésére a legalkalmasabb.

CSAK EZEN VÉD-
JEGYGYEL YALÓDI

Mindenütt kapható, hol ezen védjeggyel ellátott
falragaszok vannak. Minden egyes bonbon is el van
látva ezen védjeggyel. Évi fogyasztás 60 millió darab.
Lu-Sin szájszagosító-bonbon. - Klairon a világ leg-
finomabb csemegéje. - Bouchées à la Reine, Pep-
permint-Lozen-Ges. s mindennemű tej- és főző-cso-
koládét szállít az

Első cseh keleti cukor- és csokoládé-gyár
Königl. Weinbergenben, azelőtt

A. MARŠNER.

Főraktár Bécsben: Katz József, VI., Theobaldgasse 4.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.
Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

STOICOVICH E.

„APOLLÓ“ vendéglője

FIUME, DEÁK KORZÓ 20. sz.
(a pályaudvarral szemben).

Elsőrendű magyar borok.

Kőbányai polgári sör.

Kizárólag magyar konyha.

Havi előfizetések elfogad-
tatnak.

Magyar gazda.

Magyar kiszolgálás.

Modern

hálószobák és
ebédlő divánok

eladok

Garami József

kárpitos mesternél Corsia Deák 26

UJDONSAG!

I. fiumei fényképészeti műintézet

Via del Pino 8. (a Giardino pubblico közelében).

Naponta este 8 óráig (előzetes értesítés esetén később
is) felvételek villanyvilágítással.

Csakis művészi kivitelű fényképek szállíttatnak.

ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Kitűnő italok.

Előzékeny kiszolgálás.

Magyar lapok.

Hotel penzió JOLANDA

VELENCE

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló RIVA degli

: SCHIAVONI, 200 lépésnyire a MÁRK-tértől.

Modern kényelem. - Villanyvilágítás

Kitűnő konyha. - Szobák 3 lírától feljebb.

Penzió 8 lírától feljebb.

VELENCE PENSION INTERNATIONAL.

Családi szálló és penzió 2 peronyire a Márkus-

tértől. - Villanyvilágítás - Fürdő.

Telefon 1386.

Teljes penzió 7 lírától. - Szobák 2^{1/2}

lírától feljebb.

Elismert jó konyha. Az egész éven át nyitva.

A magyar vendégek részére jár

„A TENGERPART“.

Mayerhofer Lipót (Marco della Motta cég utóda) nagy butorraktára

FIUME, Via Lod. Kossuth 12-15. sz. - Telefon 443. sz.

Nagy választék elsőrendű gyárakban készített legmodernebb
díszbutorokban, vas- és rézbutorokban, mérsékelt áron.

Villák, szállók számára rendelések elfogadtatnak, ugy-
szintén asztalos és kárpitos munkák is elvállaltatnak.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Via
Fosso 8 sz. alatt levő Cussar-házban

kész férfi és gyermekruha üzletet
nyitottam

Nagy raktár felöltőkben, fiu- és gyermeköltönyökben. Mér-
ték utáni ruhák jutányos áron. Számos megbízást kér

Rados Rudolf.

STANFLIN ANTAL butorraktára

FIUME - Via Municipio 311 - FIUME

Óriási választék modern luxusbutorban,
vas- és rézbutorban, igen jutányos áron.

● Saját kárpitosműhely. ●

● Telefon 866. ● Telefon 866. ●

PAPP RUDOLF DROGÉRIÁJA

NAGYBANI : FIUME, VIA DELLE PILE 2. SZ. : KICSINYBEN

Mindennemű droguista-cikk, vegyszerek, kén, szulfát stb.
közvetlen behozatala. Ásványvíz-raktár. Nagy választék illat-
szerekben, szivacsokban és egyéb toilette-cikkekben. Festé-
kek, ásványműek, szobafestő-matricák, fényképészeti cikkek.

Ingyen sötétkamra.